

ORADEA-MARE (NAGYVARAD)
24 Novembre st. v.
6 Decembre st. n.

Essé in fie-care duminéca.
Redacțiunea in
Közép-utca nr. 395.

Nr. 47.

ANUL XXI.

1885.

Prețul pe un an 10 fi
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fi. pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fi. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Legenda Miosotului.

Amicului meu Gr. H. Grandea, autorul „Miosotului.”

De lume vëlul nopții se întindea
Și de pe cer luna pământului zimbăia,
Er fluturii 'n câmpie, dormind pe sin de flóre,
Visau in legănarea suflării blândeii bóre;
Colo përiul limped trãgea un fir d'argint
Prin valea inverdiată și s'aruncã murind,
In brațele spumate a riului nãprasnic,
Bëtrân pe cât și timpul, märeț pe cât de gróznic.
O salcie pletosã, plecatã stând pe mal,
Duios spunea durerea-i la fie-care val.

Aci, pe tãrmul apei p'un mãndru așternut
De mãna primã-verii cu dragoste țesut
Din flori de mãi de feluri, sub salcia bëtrãnã
Ședeau, pierduți cu ochii 'n ochi și mãna 'n mãnã,
Frumosã Vioricã, crin gingaș între flori,
Cu ochii vii, albastri, de mimi rãpitori,
Și Misiot, flãcăul frumos ca mãndrul sóre,
Iubit cu cea mai vie a dragostei vëlvóre.
Aci îndrãgostiții, cu drag la sin lipiți,
Dulce-și spuneau povestea celor îndrãgostiți.

In sinul nopții line d'odată s'auđia
Un viers de 'nduioșare ce lunei te rãpia:
Erã privighetórea ce 'n nópte jalea-și plimbã
Prin cãnguri, cãntând doru-i pe cea mai dulce limbã.
Rãpiți, îndrãgostiții, cu drag îmbrãțișați,
Credeau a fi in lume din ceruri strãmutați;
Uitaserã de viêtã și dec'atuncia mórtea
Le-ar fi curmat din ãile, o! nu și-ar fi plãns sórtea...
De ce? cãci dulce-i mórtea când omu-i fericit:
Uitãnd cu totul viêtã de mórte mulțãmit.

Și Miosot atuncia incepe-mi a cãntã
Și 'n cãntecu-i tot focul din piept a-și revërsã;
La viersu-i de iubire, venit ca sã rãpescã
Tot, ce in lume șcie sã simțã, sã iubescã,
Opritu-s'a përiul in cale-i ascultãnd
Și nu se mai aude nici bórea suspinãnd;
Bëtrân de ãile, riul încetã din mugire,
Privighetórea tace și-ascultã cu rãpire
Protivnicu-i cum cãntã de dor in flãcãrat;
El cãntã și echoul resunã 'n depãrtat:

Decã viêtã nóstrã trece
Tot cum trece-un vis frumos,

Decã mãna morții rece
Curmã firu-i drãgostos,

Sã gustãm plãcerea, dorul,
Cãt in viêtã ne gãsım,
La ce aduce viitorul
Fãrã sã ne mai gãndım,

Și când mórtea a sosit,
Sã poți đice: „am trãit!”

Cãci de unde șcim ce sórtea
Mãne-aduce peste noi?
Sã iubim dar lãsãnd mórtea
Ca sã-și vedã de nevoi.

Timpul fuge cu grãbire,
Precum fuge un minut
De amor, de fericire,
Rãpind viêtã ce-am avut.

Deci, când mórtea a sosit,
Sã poți đice: „am trãit!”

Așã îndrãgostitul își vërsã dorul seu,
Er mãndra lui mișcatã adënc, oftëzã geu;
Prin inima ei trece un crud fior de mórte,
In sinul nopții dënsa aude triste șópte,
E prada unui grósnic, amar presimțimënt,
Rodit in al ei suflët d'al tinëriului cãnt.
Și el vedënd-o astfel tãcutã, intristatã,
O 'ntrebã și-o mângãie; la vorbele-i, indatã
Durerea ei se șterge și-aprinsã de amor
La sinu-i cald ea uitã cã tot e trecëtór.

De-odată inse ochii-i albastri se ațint
In unda cea seninã a riului d'argint:
Pe apa 'n care luna bãlaie s'oglindeșce,
De flori incãntãtóre gingaș mãnunchiu pluteșce,
Micuțe flori albastre pe cari le-a rãpit
Din țërã depãrtatã pe unde-au resãrit.
Și Misiot, vedënd'o privind cu admirare,
„La ce te uiti? o 'ntrebã in graiu de sãrutare.
— La cel buchet albastru, ca un blãnd colț din cer,
De mãndre flori ce 'n valuri, crud pãrãsite, pier!”

Voinicul înțelege duiosã mila ei,
Și dorul ei sã-l aibã, sã-l pórte 'n perii sei

conferențiarilor își vor alege materialele lor astfel, încât deosebitele conferențe vor putea fi urmărite cu același interes și de către bărbați ca și de către dame. Programul ciclului de conferențe dinaintea Crăciunului este următorul: I. Joi 21 Noembrie v. dl profesor Ión Popea va tracta cestiunea: „Ce creștere să dăm copiilor noastre?” II. Joi 28 Noembrie v. dl profesor Iosif Macsim va vorbi: „Despre telefon.” III. Joi 6 decembrie v. dl dr. med. Gheorghe Baiulescu va vorbi: „Despre nutrițiune în general și despre nutrirea omului sănătos și bolnav.” IV. Joi 12 Decembrie v. dl profesor Nicolau Pilțea va tracta tema: „Publicitatea la Romani.” V. Joi 18 Decembrie v. dl profesor I. C. Panțu va vorbi: „Despre popularitate.” Pentru ciclul al doilea (din postul Paștilor) sînt insinuați dñii: St. Iosif, Ip. Ilasievici, N. Petrapetrescu, L. Nastasi, I. Socaciu, V. Voina, St. Bobancu și A. Bârseanu. Localul intrunirilor este tot sala cea mare a gimnasiului; începul la 7 ore precis. Cu privilegiul acesta se face totodată cunoscut, că biblioteca damelor, care în timpul din urmă s'a înmulțit într'un mod destul de considerabil, se va redeschide Miercuri în 20 Noembrie v. la ora obișnuită (3 ore p. m.)

Asilul Elena Dómna din București a devenit pric pentru numărul mare al fetelor, cari sînt duse a-și face studiile acolo. Ministrul cultelor a adresat regelui un raport în care arată, că este absolută și neînlaturabilă necesitate a se mări localul asilului și a se clădi localuri pentru școala centrală de fete din București și din Iași.

Resboiul. Armata bulgară, sub conducerea principelui Alesandru, a scos pe sârbi pe de teritoriul bulgar și tot bătându-i, a trecut în Serbia, unde a cuprins Pirotul. Atunci comitele Kehvenhüller, trimis al Austro-Ungariei, s'a prezentat la principele Alesandru și i-a făcut cunoscut, că decă bulgarii ar urmá să înainteze pe teritoriul sêrb, armata austro-ungară ar trece în Serbia și prin urmare trupele bulgare nu s'ar mai găsi în fața trupelor sêrbe, ci în fața armatei austro-ungare. Principele Alesandru, considerând că trupele sale într'un mod victorios în Pirot, au scăpat onórea armatei bulgare și a asigurat reputațiunea sa, a consimțit să se suspendeze ostilitățile, ceea ce s'au și făcut din ambele părți. Acuma se discută condițiunile unui armistițiu.

Societatea academică „Junimea” din Cernăuți în ședința sa generală ținută la 19 a l. tr. și-a ales comitetul pentru anul adm. 188⁵/₆ în următorul mod: președinte: Tôder Popovici, stud. phil.; vicepreședinte: Eusebiu Popovici, stud. phil.; secretari: Stefan Petrovici, stud. teol. și Ión Bumbac, stud. juris; cassar: Bogdan de Pruncu, stud. juris; controlor: Victor Zaharovschi, stud. theol.; bibliotecar: Petru Barbu, stud. teol.

Necrolog: *Filaret Dumbrava*, erodicon și cântăreț la biserica St. Nicolae din Brașov, a încetat din viață la 14/26 nov., în etate de 54 ani. Repausatul a testat 1000 fl. școlilor române din Brașov; asemenea a lăsat mai multe obiecte pentru muzeul gimnasiului românesc de acolo. — *Eva Piglea* n. Vuia, soția parocului George Piglea din Izvin lângă Timișóra, a încetat din viață la 22 nov., în etate de 34 ani.

Sciri scurte. Din *Gherla* s'au trimis 300 fl. Asociațiunii transilvane din Sibiu, ca vinit curat al festivităților arangiate acolo cu ocaziunea adunării generale din vîra trecută a numitei Asociațiuni. — *La București* în o serată la dna Elena Oteteleșan s'a decis a se da o represintăție în folosul răniților sêrbi și bulgari; represintăția se va da în salónele dnei Oteteleșan; se vor juca doue comedii; s'a cerut concursul principesei *Eliane Bibescu*, se sperá că va cântá și dra *Leria*.

Ghicitură de semne.

De *Victoria Mircea*.

A ^ *?u* = A o ș i A o ș u = ș u ^ ó * e
A ^ *?u* a A ^ e u □ o ș u
A ^ *?u* * 8 e A e A o ș u A u || i o ó * e
7 ș i * 8 u A ^ e u a ^ o ș u.

* i □ e a 8 u † || i ? e = A o ș i || e A e
* || ș i * e || a □ o ș e * || u
* i □ e a 8 u † || i e * || ș i * i † * 8 e A e
|| a ^ u A 8 8 e □ o ș e * || u.

□ e ^ e 8 ș i u ? e 8 ș i † o.

Terminul de deslegare e 17 dec. Ca totdeuna și de dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghicitei de șac din nr. 28:

Și gândindu-me la tine,
Me întreb incetșor:
„Cugetă ore la mine,
Ângerașul ce ador?”

Jos sub stâncă se aude
Șopotind micul isvor,
Cum din fugă imi răspunde:
„Te-a uitat de multșor!”

Deslegare bună primirăm dela dómnele și domnișórele Emilia Onciu n. Ciavoșchi, Maria Șagáu n. Șandor, Mariți L. Pușcariu, Victoria Mircea, Vióra Milloi, Mariți și Cornelia G. Vancea, Eufemia Stefanica-Duma, Marióra Cornea, Emilia Anderco n. Roman și dela dñii Constantin Binișan, Emilian Micu, D. P. Popovici.

Premiul l'a dobândit domnișóra Marióra Cornea în Repsig.

Poșta Redacțiunii.

Versurile: Ultima rosa, Pe albumul drei O. B., Emma, Nu te-am vețut, ná se pot întrebuință

Drei C. G. V. Se va publicá, dar nu scim când, căci ghicitori de șac avem multe.

Drei M. B. in B. Detto.

Dñi V. L. in C. Nu le putem întrebuință.

Călindarul săptămănei.

Đua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sórelă resare	Sórelé épune
Duminea 28 după Rusale. Luc. VIV. 16—24 inv. 6.					
Duminea	24	6	Sf. P. Clim al Romei	7 35	4 2
Luni	25	7	Sta Mart. Ecaterina	7 36	4 2
Mariți	26	8	Cuv. Păr. Alipiu	7 37	4 2
Mercuri	27	9	Mart. Iacob Persul	7 38	4 2
Joi	28	10	Cuv. Stefan cel nou	7 39	4 2
Vineri	29	11	Part. Paramon	7 40	4 2
Sambětă	30	12	Apost. Andreiu	7 41	4 2

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-nare.